

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
(МОЗ України)

вул. М. Грушевського, 7, м. Київ, 01601, тел. (044) 253-61-94, E-mail: moz@moz.gov.ua,
web:<http://www.moz.gov.ua>, код ЄДРПОУ 00012925

На № 348 від 15.06.2020

Державна регуляторна служба
України

Міністерство охорони здоров'я України надсилає на повторне погодження остаточну версію наказу Міністерства охорони здоров'я України «Про затвердження Правил додавання вітамінів, мінеральних речовин та деяких інших речовин до харчових продуктів» від 16.07.2020 № 1613, який повернуто Міністерством юстиції України на доопрацювання, з метою приведення у відповідність до вимог нормопроєктувальної техніки.

Просимо розглянути та погодити зазначений наказ у триденний термін.

Додатки:

1. Копія наказу Міністерства охорони здоров'я України від 16.07.2020 № 1613 «Про затвердження Правил додавання вітамінів, мінеральних речовин та деяких інших речовин до харчових продуктів» з додатками на 25 арк.

Генеральний директор
Директорату громадського здоров'я
та профілактики захворюваності

Ірина РУДЕНКО

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

НАКАЗ

16.04.2020

Київ

№ 1613

Про затвердження Правил
додавання вітамінів, мінеральних
речовин та деяких інших речовин до
харчових продуктів

Відповідно до частини другої статті 6 та частини першої статті 15 Закону України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів», підпункту 14 пункту 4 Положення про Міністерство охорони здоров'я України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 березня 2015 року № 267 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 січня 2020 року № 90), пунктів 229 і 230 Плану заходів з виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 жовтня 2017 року № 1106,

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Правила додавання вітамінів, мінеральних речовин та деяких інших речовин до харчових продуктів, що додаються.
2. Директорату громадського здоров'я та профілактики захворювань (Ганжа І.) забезпечити подання цього наказу в установленому законодавством порядку на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.
3. Установити, що харчові продукти, які відповідають вимогам, що діяли до набрання чинності цим наказом, але не відповідають вимогам цього наказу,

ЮР. МОЗ

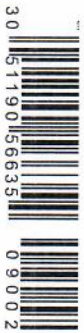
можуть ввозитися на митну територію України, вироблятися та/або вводитися в обіг протягом трьох років після набрання чинності цим наказом. Такі харчові продукти можуть перебувати в обігу до настання кінцевої дати споживання або закінчення строку придатності, або мінімального терміну придатності.

4. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра охорони здоров'я України – головного державного санітарного лікаря України Ляшка В.

5. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування, крім пунктів 2, 3 розділу V Правил додавання вітамінів, мінеральних речовин та деяких інших речовин до харчових продуктів, затверджених цим наказом, які набирають чинності через три роки після набрання чинності цим наказом.

Міністр

Максим СТЕПАНОВ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства охорони
здоров'я України

16 липня 2020 року № 1613

ПРАВИЛА

додавання вітамінів, мінеральних речовин та деяких інших речовин до харчових продуктів

I. Загальні положення

1. Ці Правила регламентують порядок додавання вітамінів, мінеральних речовин та деяких інших речовин до харчових продуктів з метою забезпечення високого рівня захисту здоров'я та інтересів споживачів, виконання положень статей 15, 16, частини другої статті 37 Закону України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів».

2. Дія цих Правил поширюється на всіх операторів ринку харчових продуктів (далі – операторів ринку), незалежно від форми власності, які провадять господарську діяльність, пов'язану з виробництвом харчових продуктів.

3. Положення цих Правил не застосовуються до дієтичних добавок, якщо інше прямо не встановлено цими Правилами.

4. У цих Правилах терміни вживаються у таких значеннях:
верхній безпечний рівень – вміст (концентрація) вітаміну, мінеральної або іншої речовини, що додана до харчового продукту, перевищення якого становить загрозу для здоров'я людини;

інша речовина – речовина, окрім вітаміну або мінеральної речовини, яка має поживний та/або фізіологічний ефект;

максимальний рівень доданих речовин – максимальний допустимий вміст (концентрація) мінеральної речовини, вітаміну або іншої речовини, що додана до харчового продукту;

трансжирні кислоти – всі геометричні ізомери поліненасичених або мононенасичених жирних кислот, які мають хоча б один подвійний вуглецевий (-C-C-) зв'язок у трансконфігурації завдяки перериванню хоча б однією метиленовою групою (-CH₂-CH₂-).

5. Інші терміни вживаються у значеннях, наведених у Законах України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів», «Про інформацію для споживачів щодо харчових продуктів».

II. Додавання вітамінів та мінеральних речовин до харчових продуктів

1 До харчових продуктів можуть бути додані лише вітаміни та/або мінеральні речовини, зазначені у додатку 1 до цих Правил, і лише у формах, зазначених у додатку 2 до цих Правил, за умови дотримання вимог, викладених у цих Правилах.

2. Вітаміни та мінеральні речовини можуть бути додані до харчових продуктів у формі, що є біодоступною для людського організму, не зважаючи на те, чи містяться зазвичай такі вітаміни та/або мінеральні речовини у харчовому продукті, враховуючи хоча б одне з наступного:

1) дефіцит одного або декількох вітамінів та/або мінеральних речовин у населення або окремих груп населення, який має клінічні або субклінічні прояви, або у випадку низького рівня споживання поживних речовин, підтвердженого проведеною оцінкою рівнів споживання;

2) можливості для поліпшення харчового статусу населення або його окремих груп та/або корегування можливого недостатнього споживання вітамінів і мінеральних речовин з харчовими продуктами через зміни у звичках харчування;

3) розвиток загальновизнаних наукових знань щодо ролі вітамінів та мінеральних речовин у забезпеченні людського організму поживними речовинами та відповідного впливу на здоров'я людини.

3. Забороняється додавати вітаміни та мінеральні речовини до:

1) неперероблених харчових продуктів, в тому числі фруктів, овочів, м'яса, свійської птиці та риби;

2) напоїв, що містять понад 1,2 відсотка об'ємних одиниць спирту.

4. Для форм вітамінів та мінеральних речовин, наведених у додатку 2 до цих Правил, щодо яких у законодавстві України не встановлено критерії чистоти, повинні застосовуватися відповідні критерії, встановлені Комісією з Кодексу Аліментаріус, Міжнародною Фармакопеею та/або законодавством Європейського Союзу.

III. Умови додавання вітамінів та мінеральних речовин до харчових продуктів

1. У разі додавання до харчового продукту вітаміну, мінеральної або іншої речовини, загальна кількість такого вітаміну, мінеральної речовини або іншої речовини, що міститься у харчовому продукті, який розміщений на ринку, не повинна перевищувати максимально допустимий рівень додавання відповідного вітаміну, мінеральної або іншої речовини.

Для концентрованих та зневоднених харчових продуктів максимально допустимий рівень додавання відповідає кількості вітамінів або мінеральних речовин у харчових продуктах, приготованих до вживання відповідно до інструкції виробника.

2. Значення максимально допустимих рівнів додавання вітамінів, мінеральних та інших речовин у харчові продукти встановлюються з урахуванням:

1) максимально безпечних рівнів, визначених шляхом наукової оцінки ризику на підставі загальновизнаних наукових даних з урахуванням, у разі необхідності, різного ступеня чутливості у різних груп споживачів;

2) оцінки кількості надходження вітамінів та мінеральних та інших речовин з інших джерел харчування;

3) референсних величин споживання вітамінів та мінеральних речовин, що визначені в додатку № 9 до Закону України «Про інформацію для споживачів щодо харчових продуктів», або згідно з вимогами до інформації про харчові продукти, що затверджуються МОЗ, відповідно до частини четвертої статті 28 цього Закону.

3. При встановленні значень максимально допустимого рівня додавання вітаміну, мінеральної або іншої речовини, референсні величини добового споживання яких є близькими до верхніх безпечних рівнів, враховуються статистичні дані щодо внеску харчових продуктів, до яких вони додаються, в загальний раціон харчування населення в цілому або в раціон окремих груп населення.

4. Додавання вітаміну та/або мінеральної речовини до харчового продукту повинно спричиняти підвищення вмісту вітаміну та/або мінеральної речовини у цьому продукті до значних кількостей, що визначаються відповідно до додатка № 9 до Закону України «Про інформацію для споживачів щодо харчових продуктів».

5. У разі, якщо законодавством України не встановлені для певного вітаміну, мінеральної або іншої речовини, значення максимально допустимого рівня додавання та/або верхнього безпечного рівня, оператори ринку можуть застосовувати значення максимально допустимого рівня додавання та верхнього безпечного рівня, що визначені в документах відповідних міжнародних організацій, а у разі відсутності таких параметрів у цих документах – застосовувати відповідні значення, що встановлені законодавством Європейського Союзу, згідно з положеннями пункту 13 частини першої статті 19 Закону України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів».

IV. Особливості маркування, представлення та реклами харчових продуктів, до яких додані вітаміни та мінеральні речовини

1. Маркування, представлення та реклама харчових продуктів, до яких були додані вітаміни та/або мінеральні речовини, не повинні містити, у будь-яких прямій або прихованій формах, тверджень про те, що збалансований та різноманітний раціон харчування не може забезпечити постачання поживних речовин у кількостях, необхідних для нормального функціонування людського організму.

2. Маркування, представлення та реклама харчових продуктів, до яких були додані вітаміни та/або мінеральні речовини, не повинні бути неправдивими або такими, що вводять споживача в оману стосовно покращення поживної цінності цих харчових продуктів у результаті додавання до них зазначених поживних речовин та відповідати вимогам законодавства щодо надання споживачам інформації про харчові продукти.

3. Маркування харчових продуктів, до яких були додані вітаміни та/або мінеральні речовини, що підлягають під дію цих Правил, повинно містити інформацію стосовно загальної кількості вітамінів та мінеральних речовин з урахуванням доданих.

4. Маркування вітамінів і мінеральних речовин в складі харчового продукту, якщо вони додані лише з метою збагачення продукту мінеральними речовинами та/або вітамінами, може здійснюватися шляхом зазначення загальної назви речовини або форми вітаміну та/або мінеральної речовини.

V. Додавання інших речовин

1. Вимоги цього розділу застосовуються у випадках, коли інша речовина додається до харчового продукту або використовується у його виробництві та в результаті цього відбувається споживання цієї речовини у кількостях, що значно перевищує кількості, які потрапляють в організм людини за нормальних умов споживання та збалансованому і різноманітному раціоні харчування та/або якщо така речовина є потенційно небезпечною для споживачів.

2. В харчових продуктах, що призначені для кінцевого споживача та тих, що призначені для постачання в заклади роздрібної торгівлі, включно електронної торгівлі, вміст трансжирних кислот, які не є трансжирними кислотами, що природно містяться в жирах тваринного походження, не повинен перевищувати 2 г на 100 г загальної кількості усіх жирів, що містяться в харчовому продукті.

3. Оператори ринку, які постачають харчові продукти, що не призначені для кінцевого споживача або не призначені для постачання до закладів роздрібної торгівлі, включно електронної торгівлі, повинні надавати іншим операторам ринку інформацію про кількість трансжирних кислот, які не є трансжирними кислотами, що природно містяться в жирах тваринного походження, якщо ця кількість перевищує значення, встановлені в пункті 2 цього розділу.

4. Забороняється додавання до харчових продуктів або використання у виробництві харчових продуктів інших речовини та/або інгредієнтів, що містять речовини, які зазначені у додатку 3 до цих Правил.

VI. Допустимі відхилення кількості вітамінів, мінеральних речовин та інших речовин у харчових продуктах

1. Допускається відхилення кількості вітамінів, мінеральних речовин та інших речовин в харчових продуктах від відповідних значень, що вказані в маркуванні.

2. Межі допустимих відхилень кількості вітамінів, мінеральних речовин та інших речовин в харчових продуктах від відповідних значень, що вказані в маркуванні, встановлені в додатку 4 до цих Правил.

**В.о. генерального директора
Директорату громадського здоров'я
та профілактики захворювань**

 Ірина ГАНЖА

Додаток 1
до Правил додавання вітамінів,
мінеральних речовин та деяких
інших речовин до харчових
продуктів
(пункт 1 розділу II)

**ВІТАМІНИ ТА МІНЕРАЛЬНІ РЕЧОВИНИ,
дозволені до додавання у харчових продуктах**

1. Вітаміни:

- 1) вітамін А;
- 2) вітамін D;
- 3) вітамін Е;
- 4) вітамін К;
- 5) вітамін В1;
- 6) вітамін В2;
- 7) ніацин;
- 8) пантотенова кислота;
- 9) вітамін В6;
- 10) фолієва кислота;
- 11) вітамін В12;
- 12) біотин;
- 13) вітамін С.

2. Мінеральні речовини:

- 1) кальцій;
- 2) магній;
- 3) залізо;
- 4) мідь;
- 5) йод;

- 6) цинк;
 - 7) марганець;
 - 8) натрій;
 - 9) калій;
 - 10) селен;
 - 11) хром;
 - 12) молібден;
 - 13) фтор;
 - 14) хлорид;
 - 15) фосфор;
 - 16) бор.
-

Додаток 2
до Правил додавання вітамінів,
мінеральних речовин та деяких інших
речовин до харчових продуктів
(пункт 1 розділу II)

ФОРМИ
вітамінів та мінеральних речовин,
дозволених до додавання у харчових продуктах

I. ФОРМИ ВІТАМІНІВ

1. Вітамін А:

- 1) бета-каротин;
- 2) ретинол;
- 3) ретинол ацетат;
- 4) ретинол пальмітат.

2. Вітамін D:

- 1) ергокальциферол;
- 2) холекальциферол.

3. Вітамін Е:

- 1) D-альфа-сукцинат токоферилової кислоти;
- 2) D-альфа-токоферол;
- 3) D-альфа-токоферил ацетат;
- 4) DL-альфа-токоферол;
- 5) DL-альфа-токоферил ацетат.

4. Вітамін К:

- 1) менахіон*;
- 2) філохінон (фітоменадіон).

5. ВІТАМІН В1:

- 1) тіамін гідрохлорид;
- 2) тіамін мононітрат.

6. Вітамін В2:

- 1) рибофлавін;
- 2) рибофлавін-5'-фосфат натрію.

7. Ніацін:

- 1) нікотинамід;
- 2) нікотинова кислота.

8. Пантотенова кислота:

- 1) декспантенол;
- 2) D-пантотенат кальцію;
- 3) D-пантотенат натрію.

9. Вітамін В6:

- 1) піридоксин гідрохлорид;
- 2) піридоксин дипальмітат;
- 3) піридоксин-5'-фосфат.

10. Фолієва кислота:

- 1) кальцій-L-метилфолат;
- 2) птероїлмоноглутамінова кислота.

11. Вітамін В12:

- 1) гідроксокобаламін;
- 2) ціанокобаламін.

12. Біотин:

D-біотин.

13. Вітамін С:

- 1) L-аскорбат калію;
- 2) L-аскорбат кальцію;
- 3) L-аскорбат натрію;

- 4) L-аскорбінова кислота;
- 5) L-аскорбіл 6-пальмітат.

II. МІНЕРАЛЬНІ РЕЧОВИНИ

1. Форми заліза:

- 1) заліза-амонію фосфат;
- 2) заліза амонійного цитрат;
- 3) заліза бісгліцинат;
- 4) заліза глюконат;
- 5) заліза дифосфат (заліза пірофосфат);
- 6) залізо елементарне (карбоніл + залізо електролітичне зі зменшеним вмістом водню);
- 7) заліза карбонат;
- 8) заліза лактат;
- 9) заліза натрію дифосфат;
- 10) заліза-натрію ЕДТА;
- 11) заліза сахарат;
- 12) заліза сульфат;
- 13) заліза фумарат;
- 14) заліза цитрат.

2. Форми калію:

- 1) калієві солі ортофосфорної кислоти;
- 2) калію бікарбонат;
- 3) калію гідроксид;
- 4) калію гліцерофосфат;
- 5) калію глюконат;
- 6) калію йодат;
- 7) калію йодид;

- 8) калію карбонат;
- 9) калію лактат;
- 10) калію фторид;
- 11) калію хлорид;
- 12) калію цитрат.

3. Форми кальцію:

- 1) кальцієві солі лимонної кислоти;
- 2) кальцієві солі ортофосфорної кислоти;
- 3) кальцію гідроксид;
- 4) кальцію гліцерофосфат;
- 5) кальцію глюконат;
- 6) кальцію карбонат;
- 7) кальцію лактат;
- 8) кальцію малат;
- 9) кальцію оксид;
- 10) кальцію сульфат;
- 11) кальцію фосфорил-олігосахариди;
- 12) кальцію хлорид;
- 13) кальцію цитрат малат.

4. Форми магнію:

- 1) магнієві солі лимонної кислоти;
- 2) магнієві солі ортофосфорної кислоти;
- 3) магнію ацетат;
- 4) магнію гідроксид;
- 5) магнію гліцерофосфат;
- 6) магнію глюконат;

- 7) магнію калію цитрат;
- 8) магнію карбонат;
- 9) магнію лактат;
- 10) магнію оксид;
- 11) магнію сульфат;
- 12) магнію хлорид.

5. Форми марганцю:

- 1) марганцю гліцерофосфат;
- 2) марганцю глюконат;
- 3) марганцю карбонат;
- 4) марганцю сульфат;
- 5) марганцю хлорид;
- 6) марганцю цитрат.

6. Форми міді:

- 1) міді глюконат;
- 2) міді карбонат;
- 3) мідно-лізиновий комплекс;
- 4) міді сульфат;
- 5) міді цитрат.

7. Форми натрію:

- 1) натрію бікарбонат;
- 2) натрію борат;
- 3) натрію гідроксид;
- 4) натрію гідроселеніт;
- 5) натрію глюконат;
- 6) натрію йодат;

- 7) натрію йодид;
- 8) натрію карбонат;
- 9) натрію лактат;
- 10) натрію молібдат (молібден (VI));
- 11) натрію селенат;
- 12) натрію селеніт;
- 13) натрієві солі ортофосфорної кислоти;
- 14) натрію фторид;
- 15) натрію цитрат.

8. Форми хрому:

- 1) хрому (III) лактат тригідрат;
- 2) хрому піколінат;
- 3) хрому (III) сульфат та його гексагідрат;
- 4) хрому (III) хлорид та його гексагідрат.

9. Форми цинку:

- 1) цинку ацетат;
- 2) цинку бісгліцинат;
- 3) цинку глюконат;
- 4) цинку карбонат;
- 5) цинку лактат;
- 6) цинку оксид;
- 7) цинку сульфат;
- 8) цинку хлорид;
- 9) цинку цитрат.

10. Збагачені селеном дріжджі**.

11. Амонію молібдат (молібден (VI)).

12. Борна кислота.

* Менахінон, представлений у формі менахінону-7 та рідше у формі менахінону-6.
** Збагачені селеном дріжджі, які створені культурою в присутності селеніту натрію як джерела селену та які містять в сухому вигляді, в якому вони потрапляють на ринок, не більше 2,5 мг Se/г. Преподомінантною органічною формою селену, що міститься в дріжджах, є селенометіонін (між 60 % та 85 % загальної кількості отриманого селену в продукті). Вміст інших органічних сполук селену, включаючи селеноцистеїн, не повинен перевищувати 10 % загальної кількості отриманого селену. Рівні вмісту неорганічного селену не повинні перевищувати 1 % загальної кількості отриманого селену.

Додаток 3
до Правил додавання вітамінів,
мінеральних речовин та деяких
інших речовин до харчових
продуктів
(пункт 4 розділу V)

**РЕЧОВИНИ,
використання яких у харчових продуктах забороняється**

1. Трава ефедри (хвойник) та препарати на її основі.
 2. Кора йохімбе та препарати на її основі.
-

Додаток 4
до Правил додавання вітамінів, мінеральних
речовин та деяких інших речовин до
харчових продуктів
(пункт 2 розділу VI)

**Межі допустимих відхилень енергетичної цінності, кількості поживних та інших речовин, що вказані в
інформації про харчовий продукт**

Таблиця

Поживні речовини та енергетична цінність	Допустимі відхилення в харчових продуктах (окрім дієтичних добавок) включно з похибкою вимірювання	Допустимі відхилення в дієтичних добавках включно з похибкою вимірювання	Допустимі відхилення кількості поживних речовин, визначених законодавством в харчових продуктах або дієтичних добавках, у випадках, коли зазначена в маркуванні кількість поживної речовини дорівнює мінімальному або максимальному рівню, встановленому законодавством		Правила округлення величин, отриманих під час проведення державного контролю та при маркуванні харчових продуктів, а також дозволені твердження для незначних кількостей деяких поживних речовин
	Допустимі відхилення кількості поживних речовин, визначених законодавством, у випадках, коли діапазон допустимих відхилень від зазначеної в маркуванні кількості поживної речовини не перетинається з її мінімальним або максимальним рівнем, встановленим законодавством	Допустимі відхилення (включно з похибкою вимірювання), що застосовуються до мінімального чи максимального рівня, встановленого законодавством, у випадках, коли цей рівень: - не дорівнює рівню, зазначеному в маркуванні; та - перетинається з діапазоном допустимих відхилень, визначеним у графах 2 або 3	Допустимі відхилення кількості поживних речовин, визначених законодавством, у випадках, коли зазначена в маркуванні кількість поживної речовини дорівнює мінімальному або максимальному рівню, встановленому законодавством		
1	2	3	4	5	6

1	2	3	4	5	6
Вітаміни	+50% ¹ -35%	+50% ¹ -20%	+ 50% ¹	- похибка вимірювання	вітамін А, фолієва кислота: 3 значні цифри всі інші вітаміни: 2 значні цифри
Мінерали	+45% -35%	+45% -20%	+ 45%	- похибка вимірювання	Cl, Ca, P, Mg, I, K: 3 значні цифри всі інші: 2 значні цифри
Вуглеводи ² , Білок ² Харчові волокна ²	<10 г на 100 г: ±2 г 10-40 г на 100 г: ±20% >40 г на 100 г: ±8 г		<10 г на 100 г: +4 г 10-40 г на 100 г: +40% >40 г на 100 г: +16 г	- похибка вимірювання	≥10 г на 100 г або мл: до найближчого 1 г без десяткових знаків <10 г та >0,5 г на 100 г або мл: до найближчого 0,1 г
Цукри ²			<10 г на 100 г: -4 г 10-40 г на 100 г: -40% >40 г на 100 г: -16 г	+ похибка вимірювання	Відсутність виявлення за результатами лабораторного дослідження (випробування) або концентрація речовини знаходиться в діапазоні ≤0,5 г на 100 г або мл: може бути зазначено «0 г», або «<0,5 г», або «містить незначну кількість (назва речовини)».
Жири ²	<10 г на 100 г: ±1,5 г 10-40 г на 100 г: ±20% >40 г на 100 г: ±8 г		<10 г на 100 г: -3 г 10-40 г на 100 г: -40% >40 г на 100 г: -16 г	+ похибка вимірювання	Зазначене в цій клітинці округлення також може застосовуватися до поліолів ² і крохмалю ²
Насичені жири ²	<4 г на 100 г: ±0,8 г ≥4 г на 100 г: ±20%		<4 г на 100 г: -1,6 г ≥4 г на 100 г: -40%	+ похибка вимірювання	≥10 г на 100 г або мл: до найближчого 1 г без десяткових знаків <10 г та >0,1 г на 100 г або мл: до найближчого 0,1 г
Мононенасичені жири ² Поліненасичені жири ²			<4 г на 100 г: +1,6 г ≥4 г на 100 г: +40%	- похибка вимірювання	Відсутність виявлення за результатами лабораторного дослідження (випробування) або концентрація речовини знаходиться в діапазоні ≤0,1 г на 100 г або мл: може бути зазначено «0 г», або «<0,1 г», або «містить незначну кількість (назва речовини)».
Натрій	<0,5 г на 100 г: ±0,15 г ≥0,5 г на 100 г: ±20%		<0,5 г на 100 г: -0,3 г ≥0,5 г на 100 г: -40%	+ похибка вимірювання	≥1 г на 100 г або мл: до найближчого 0,1 г <1 г та > 0,005 г на 100 г або мл: до найближчого 0,01 г Відсутність виявлення за результатами лабораторного дослідження (випробування) або концентрація речовини знаходиться в діапазоні ≤0,005 г на 100 г або мл: може бути зазначено «0 г», або «<0,005 г», або «містить незначну кількість (назва речовини)».
Сіль	<1,25 г на 100 г: ±0,375 г ≥1,25 г на 100 г: ±20%		<1,25 г на 100 г: -0,75 г ≥1,25 г на 100 г: -40%	+ похибка вимірювання	≥1 г на 100 г або мл: до найближчого 0,1 г <1 г та >0,0125 г на 100 г або мл: до найближчого 0,01 г Відсутність виявлення за результатами лабораторного дослідження (випробування) або концентрація речовини знаходиться в діапазоні ≤0,0125 г на 100 г або мл: може бути зазначено «0 г», або «<0,01 г», або «містить незначну кількість (назва речовини)».
Енергетична цінність					До найближчого 1 кДж (ккал) без десяткових цифр

¹ Для вітаміну С у рідинах є прийнятними більші значення верхньої допустимої межі.

² Не застосовується до підкатегорій.

Пояснення до таблиці цього додатка

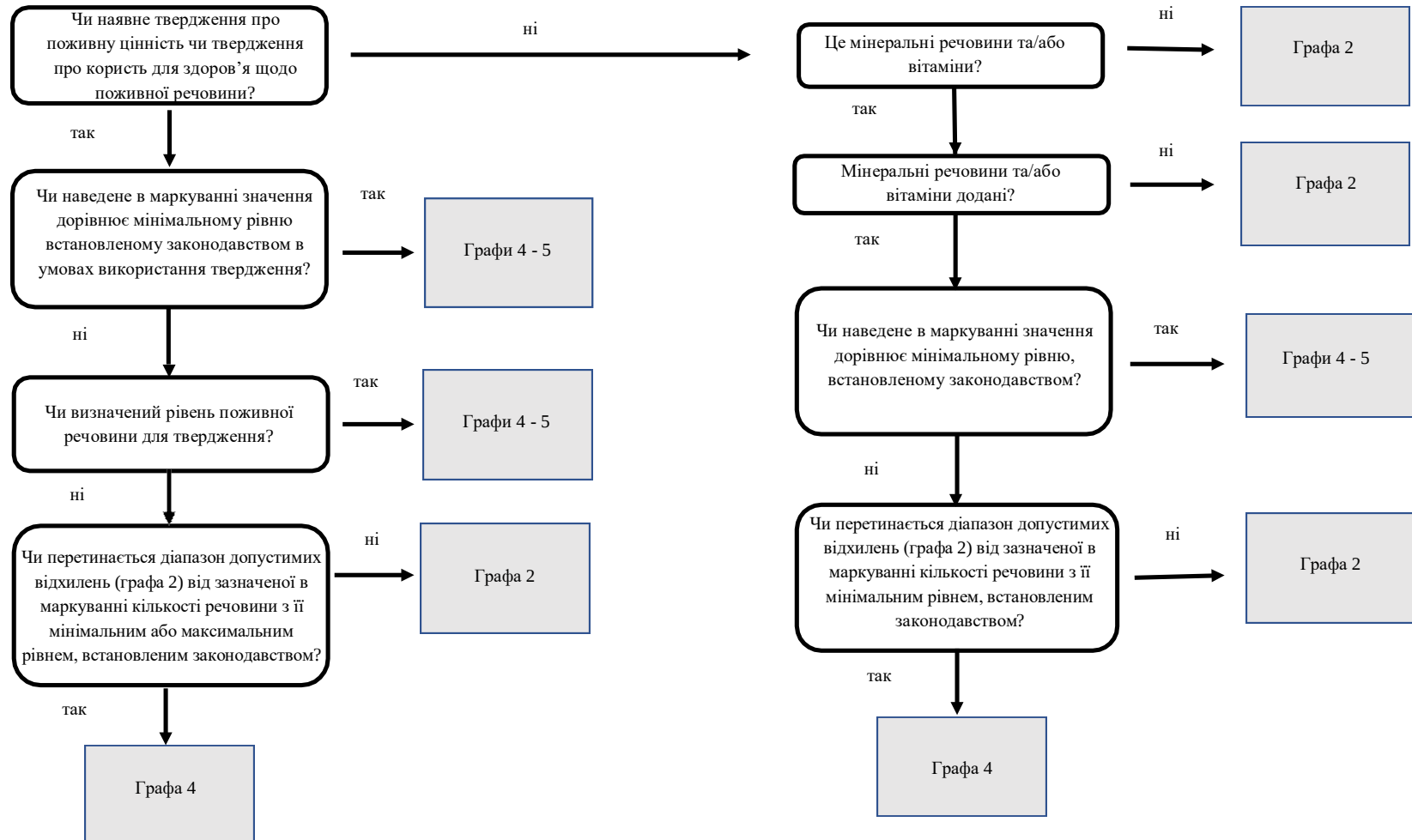
1. Якщо харчовий продукт не є рідким, лабораторні дослідження(випробування) цього продукту здійснюються для трьох зразків, відібраних з цього продукту. Вважається, що значення поживної речовини в харчовому продукті виходить за межі допустимих відхилень, якщо результати лабораторних досліджень(випробувань), принаймні, двох зразків, відібраних з цього продукту, свідчать про те, що значення поживної речовини виходить за межі допустимих відхилень.

2. Межі допустимих відхилень застосовуються до максимального та мінімального значення величини, яка зазначається в інформації про харчовий продукт, а такі значення є результатами округлення цієї величини. Наприклад, згідно з правилами округлення заявлене значення для білка 12 г відповідає діапазону значень від 12,4 г до 11,5 г, а допустиме відхилення, вказане у графі 2 таблиці, дорівнює $\pm 20\%$. У цьому випадку максимальне допустиме відхилення розраховується як 12,4 г плюс 20%, що становить 14,88 г, яке округляється до 15 г. Якщо за результатами державного контролю буде виявлено, що максимальна кількість білка становить 15 г, таке значення буде вважатися в межах допустимих відхилень, тоді як 16 г – не буде.

3. Якщо результати державного контролю свідчать, що вміст поживної речовини є більшим за максимально допустиме відхилення від встановленого законодавством рівня і харчовий продукт, з якого був відібраний зразок, знаходиться в обігу менше, ніж половину мінімального строку придатності – цей харчовий продукт не вважається таким, що не відповідає законодавству про безпечність та окремі показники харчових продуктів в частині встановлення максимально допустимих значень для поживних речовин.

4. Якщо результати державного контролю свідчать, що вміст поживної речовини є більшим встановленого законодавством рівня, але меншим максимально допустимого відхилення від встановленого законодавством рівня, а харчовий продукт, з якого був відібраний зразок, знаходяться в обігу більше, ніж половину мінімального строку придатності – оператор ринку, що виробив цей продукт, повинен вжити заходів, з метою забезпечення неперевищення вмісту поживної речовини максимально допустимого відхилення від встановленого законодавством рівня в наступних партіях харчового продукту.

Дерево рішень щодо застосування відповідних граф таблиці «Межі допустимих відхилень енергетичної цінності, кількості поживних та інших речовин, що вказані в інформації про харчовий продукт» цього додатка

Приклади використання таблиці цього додатка

Приклад 1.

Харчовий продукт, в інформації про поживну цінність якого зазначено, що вміст цукрів 8,5 г на 100 г і при цьому твердження щодо вмісту цукрів відсутнє.

1. Відповідно до правил округлення 8,5 г на 100 г відповідає діапазону від 8,45 г до 8,54 г цукрів на 100 г.

2. Розраховуємо мінімальне допустиме відхилення. Від найменшого значення 8,45 г на 100 г віднімаємо допустиме відхилення для цукрів – 2 г на 100 г (вказано у графі 2 таблиці) і отримуємо 6,45 г на 100 г. Отже, відповідно до правил округлення мінімальне допустиме відхилення становитиме 6,5 г на 100 г.

3. Розраховуємо максимальне допустиме відхилення. До найбільшого значення 8,54 г на 100 г додаємо максимальне допустиме відхилення для цукрів – 2 г і отримуємо 10,54 г на 100 г. Отже, відповідно до правил округлення максимальне допустиме відхилення становитиме 11 г на 100 г.

4. Якщо під час проведення державного контролю виявлено, що вміст цукрів:
знаходиться в діапазоні від 6,5 г на 100 г до 11 г на 100 г, визнається, що цей харчовий продукт знаходиться в межах допустимих відхилень;
знаходиться поза межами діапазону від 6,5 г до 11 г на 100 г, застосовується пункт 4 Пояснень до таблиці цього додатка.

Приклад 2.

Харчовий продукт з доданим вітаміном С та твердженням про поживну цінність «джерело вітаміну С» або подібним до нього, який не містить вітаміну С природного походження.

1. Умови використання твердження про поживну цінність: 15% від референсної величини споживання (80 мг на 100

г), що дорівнює 12 мг вітаміну С на 100 г.

2. В інформації про поживну цінність харчового продукту зазначений вміст вітаміну С – 12 мг на 100 г.

3. Відповідно до правил округлення це відповідає діапазону від 11,5 мг до 12,4 мг вітаміну С на 100 г.

Випадок перший до Прикладу 2.

Якщо під час проведення державного контролю виявлено вміст вітаміну С на рівні 9,6 мг на 100 г, враховуючи похибку вимірювання $\pm 1,92$ мг на 100 г (оцінена похибка вимірювання для даного виду лабораторного дослідження(випробування) дорівнює 20%), маємо: $9,6 \text{ мг на } 100 \text{ г} + 1,92 \text{ мг на } 100 \text{ г} = 11,52 \text{ мг на } 100 \text{ г}$. У цьому випадку вважається, що значення вмісту вітаміну С у харчовому продукті знаходиться в межах допустимих відхилень.

Випадок другий до Прикладу 2.

Якщо під час проведення державного контролю виявлено вміст вітаміну С на рівні 9,5 мг на 100 г, враховуючи похибку вимірювання $\pm 1,9$ мг на 100 г, маємо максимальне 11,4 мг на 100 г. Це значення виходить за межі допустимих відхилень і застосовується пункт 4 Пояснень до таблиці цього додатка.

Випадок третій до Прикладу 2.

Якщо під час проведення державного контролю виявлено вміст вітаміну С на рівні 17 мг на 100 г, вважається, що цей харчовий продукт знаходиться в межах допустимих відхилень, оскільки: $12,4 \text{ мг на } 100 \text{ г} + 6,2 \text{ мг на } 100 \text{ г} (50\%) = 18,6 \text{ мг на } 100 \text{ г}$ і з урахуванням правил округлення максимальне допустиме відхилення складе 19 мг на 100 г.

Випадок четвертий до Прикладу 2.

Якщо за результатами проведення державного контролю виявлено вміст вітаміну С на рівні 23 мг на 100 г, це значення виходить за межі допустимих відхилень, оскільки: $12,4 \text{ мг на } 100 \text{ г} + 6,2 \text{ мг на } 100 \text{ г} (50\%) = 18,6 \text{ мг на } 100 \text{ г}$ і згідно з правилами округлення, максимальне допустиме відхилення складе 19 мг на 100 г. В цьому випадку застосовується пункт 4 Пояснень до таблиці цього додатка.

Приклад 3.

Харчовий продукт з твердженням про поживну цінність: «з високим вмістом харчових волокон, містить 12 г харчових волокон на 100 г продукту». Умови використання твердження: харчовий продукт містить щонайменше 6 г харчових волокон на 100 г.

1. В інформації про поживну цінність харчового продукту зазначено вміст харчових волокон: 12 г на 100 г.
2. Відповідно до правил округлення це відповідає діапазону від 11,5 г до 12,4 г харчових волокон на 100 г.
3. Отже, у твердженні про поживну цінність вказаний такий рівень харчових волокон (12 г на 100 г), який перевищує мінімальний рівень, встановлений умовами використання твердження (6 г на 100 г).

Випадок перший до Прикладу 3.

Якщо під час проведення державного контролю виявлено вміст харчових волокон на рівні 9,6 г на 100 г, враховуючи похибку вимірювання $\pm 1,92$ г на 100 г (оцінена похибка вимірювання для даного виду лабораторних досліджень(випробувань) - 20%) маємо: $9,6 \text{ г} + 1,92 \text{ г} = 11,52 \text{ г}$. У цьому випадку вважається, що вміст харчових волокон знаходиться в межах допустимих відхилень.

Випадок другий до Прикладу 3.

Якщо під час проведення державного контролю виявлено вміст харчових волокон на рівні 8,1 г, враховуючи похибку вимірювання $\pm 1,62$ г на 100 г маємо: $8,1 \text{ г} + 1,62 \text{ г} = 9,72 \text{ г}$. Це значення виходить за межі допустимих відхилень. В цьому випадку застосовується пункт 3 Пояснень до таблиці цього додатка.

Випадок третій до Прикладу 3.

Якщо під час проведення державного контролю виявлено вміст харчових волокон на рівні 14,5 г на 100 г, вважається, що цей харчовий продукт знаходиться в межах допустимих відхилень, оскільки максимальне допустиме відхилення складає $12,4 \text{ г} + 4,96 \text{ г}$ (40% - див. графу 4) = $17,36 \text{ г}$ на 100 г. Згідно з правилами округлення максимальне допустиме відхилення складе 17 г на 100 г.

Випадок четвертий до Прикладу 3.

Якщо під час проведення державного контролю виявлено вміст харчових волокон на рівні 18,1 г на 100 г, цей вміст виходить за межі допустимих відхилень, оскільки максимальне допустиме відхилення складає $12,4 + 4,96$ (40% - див. графу 4) = 17,36 г на 100 г. Згідно з правилами округлення максимальне допустиме відхилення складе 17 г на 100 г. В цьому випадку застосовується пункт 3 Пояснень до таблиці цього додатка.

Приклад 4.

Дієтична добавка, в інформації про поживну цінність якої зазначено вміст фолієвої кислоти 125 мкг на одиницю, але при цьому не наведено твердження про вміст фолієвої кислоти. Відповідно до правил округлення, зазначених в таблиці цього додатка, це дорівнює діапазону від 124,5 мкг до 125,4 мкг фолієвої кислоти на одиницю.

1. Мінімальне допустиме відхилення: мінімальне значення (124,5) мінус нижнє допустиме відхилення для вітамінів в розділі 4, що становить 20% (20 % від 124,5 = 24,9); $124,5 - 24,9 = 99,6$ мкг на одиницю, та відповідно до правил округлення, зазначених в таблиці цього додатка, мінімальне допустиме відхилення становитиме 99,6 мкг на одиницю.

2. Максимальне допустиме відхилення: максимальне значення (124,5 мкг) плюс верхнє допустиме відхилення для вітамінів, яке визначено в таблиці цього додатка, що становить 50% (50% від 125,4 = 62,7); $125,4 \text{ мкг} + 62,7 \text{ мкг} = 188,1 \text{ мкг}$ на одиницю, та відповідно до правил округлення, зазначених в таблиці цього додатка, максимальне допустиме відхилення становитиме 188 мкг на одиницю.

3. Якщо під час державного контролю виявлено, що вміст фолієвої кислоти:

знаходиться в межах від 99,6 мкг до 188 мкг на одиницю, вважається, що вміст фолієвої кислоти знаходиться в діапазоні допустимих відхилень;

виходить за межі діапазону від 99,6 до 188 мкг на одиницю, в цьому випадку застосовується пункт 3 Пояснень до таблиці цього додатка.